

Tulevaisuuden lastensuojelu

Tulevaisuuden lastensuojelu -hanke

Keski-Uusimaa

Kehittämiskoordinaattori Vappu Koskinen, Sosiaalitalo Oy

Monitoimijainen päihdetyöskentely nuoren aikuisen päihteillä oireilun tilanteessa

Tullas -hankkeessa Keski-Uudellamaalla on koottu monitoimijainen kehittämistyöryhmä, jonka kanssa on kuvattu Keski-Uusimaan alaikäisen lapsen ja nuoren päihdepalvelupolku ja Keski-Uusimaan nuoren aikuisen päihdepalvelupolku sekä työstetty lastensuojelun avohuollon asiakkaan monitoimijaista päihdetyöskentelyä.

Keski-Uusimaan nuoren aikuisen päihdepalvelupolku

Polulla on haluttu näkyviin se, että päihteillä oireilu on oireilua jostakin. Nuoren aikuisen päihteillä oireiluun vaikuttaa oireilun tausta, ns. juurisyyt. Nämä voivat liittyä lapsuuden ajan haitallisiin kokemuksiin, ACEs (Adverse Childhood Experiences), läheissuhteisiin sekä päihteillä oireilun ja mielenterveyden pulmien liittyminen toisiinsa.

- Palvelupolun kuvaaminen niin, että siinä huomioidaan nuorilähtöisyys, nuoren osallisuus ja tuki, päihteiden käytön arviointi ja monitoimijaisuus.
- Oleellista on tunnistaa suojaavat ja riskitekijät.
- ”Ennaltaehkäisevää on kaikki työ, mikä lisää nuoren yleistä hyvinvointia ja suojaa näin päihteiden käytöltä.”
- Päihteillä oireilua ehkäisee

Nuorten turvallinen ja tasapainoinen arki ja mielekäs opiskelu- ja/tai työelämä sekä vapaa-aika

Tunnetaitojen käsittely ja työstäminen

<https://mieli.fi/fi/mielenterveys/itsetuntemus/tunnetaidot/tunnetaitojen-perusteet>

Päihteiden käytön puheeksi otto.

- **Systeminen työote monitoimijaisessa verkostotyössä mahdollistaa ja tukee päihteillä oireilun juurisyyden selvittämistä, suojaavien ja riskitekijöiden tunnistamista sekä suojaavien tekijöiden edistämistä. Systeminen työskentely myös varmistaa vuorovaikutuksellisen ja suhdeperustaisen työskentelyn sekä asiakkaan osallisuuden toteutumisen.**

Tulevaisuuden lastensuojelu

Päätavoite

Keski-Uusimaalaisen nuoren aikuisen päihteistä riippumaton elämä

Asiakastavoitteet

- Ennaltaehkäisevä työ ja varhainen tunnistaminen kuuluvat kaikille ammattilaisille
- Palveluiden oikea-aikaisuus
- Avoin yhteistyö nuoren kanssa
- Vuorovaikutuksellinen, suhdeperustainen työskentely
- Palveluissa huomioidaan nuoren tilanne kokonaisvaltaisesti
- Moniammatillinen ja monitoimijainen yhteistyö
- Tarjolla matalan kynnyksen varhaista, ehkäisevää palvelua
- Tarjolla korjaavaa palvelua
- Nuoren läheisten ottaminen mukaan työskentelyyn nuoren niin halutessa

Palvelupolulla monitoimijaisessa yhteistyössä tulee huomioida

- Yhteistyö palvelujen välillä ja tarpeen mukaiset yhteiset tapaamiset, joissa asiakas on mukana
- Nuoren oireilun kokonaistilanne
- Nuoren osallisuus työskentelyssä ja suunnitelmassa
- Luottamuksellinen, kunnioittava ja turvallinen kohtaaminen sekä vuorovaikutuksellisen työskentelyn mahdollisuudet
- Nuoren päihteillä oireilun varhainen tunnistaminen ja päihteillä oireilun arviointi
- Voimavarojen ja nuorta tukevien läheisverkostojen kartoitus päihteiden käytön kartoituksen lisäksi
- Nuoren asiakkuuden siirtäminen aikuisten palveluihin tarpeen mukaan yhteisen tapaamisen kautta

Huomioita palvelupolulta

- Yhteisellä, monitoimijaisella nuoren aikuisen päihdepalvelupolulla on tärkeää huomioida nuoren oma osallisuus ja toimijuus.

- Nuoren aikuisen päihdepalvelupolulla tärkeää:

Huomioida yksilöllisesti nuoren elämän kokonaistilanne.

Ottaa nuoren suostumuksella läheiset mukaan työskentelyyn ja huomioida koko nuoren verkosto.

Täysi-ikäinenkin nuori tarvitsee suhdeperustaista, rinnalla kulkevaa ja motivoivaa tukea.

Nuoren aikuisen näkemys oman elämänsä tärkeistä osallisuuden ja toimijuuden areenoista on tärkeää selvittää, huomioida ja mahdollisuuksien mukaan perustaa työskentelyä näiden varaan.

- Päihdetyöskentelyä voi tukea koulutus traumatietoisesta työskentelystä ja toipumisorientaatiosta sekä lapsuuden ajan haitallisista kokemuksista (ACEs).

Tulevaisuuden lastensuojelu

- Palveluissa on tärkeää saada puheeksi oton koulutusta.
- Keski-Uusimaan monitoimijaisen kehittämisryhmän Nuoren aikuisen päihdepalvelupolun ryhmä katsoo, että päihteillä oireileville nuorille aikuisille tarvittaisiin oma matalan kynnyksen työmuoto, joka toteuttaisi suhdeperustaista, kohtaavaa, sitouttavaa ja tarpeen mukaan liikkuvaa ja jalkautuvaa työskentelyä.
- Kokemusasiantuntijuutta ja vertaistukea on tärkeää hyödyntää päihdetyöskentelyssä.